

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: **Zuzana Reháková**
Název diplomové práce: **Word Order Patterns in Old and Modern English**
Slovosledné vzorce ve staré a moderní angličtině
Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jana Kozubíková Šandová, Ph.D.
Oponent diplomové práce: Mgr. Leona Rohrauer

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky
- 3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný**
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná
- 2. Přiměřená**
3. Uspokojivá
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu, přesná práce s citacemi, kritická analýza zdrojů
2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
- 3. Průměrná práce s literaturou**
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Prezentace a interpretace dat:

1. Systematická, logická prezentace, originální a důsledná interpretace
2. Velmi dobrá prezentace dat, úspěšný pokus o jejich interpretaci
- 3. Uspokojivá prezentace i interpretace dat**
4. Neodpovídající prezentace, nedostatečná analýza výsledků

V. Formální stránka:

- 1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům**
2. Obsahuje drobné formální chyby
3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

VI. Jazyková úroveň práce:

1. Výborná
2. Velmi dobrá
- 3. Dobrá**
4. Podprůměrná

VII. Náročnost zpracování tématu:

1. Velmi vysoká
- 2. Vysoká**
3. Střední

4. Nízká

- VIII. Přínosy práce:
1. Originální zpracování a názory, předkládá nová zjištění
 - 2. Práce je v daném oboru přínosná, ale neobsahuje originální a nová zjištění**
 3. Průměrné, omezené využití výsledků práce
 4. Nedostatečné, práce nemá jasný přínos pro obor

Vyjádření vedoucího diplomové práce/opponenta diplomové práce*:

Diplomová práce Zuzany Rehákové se zabývá vývojem slovosledných vzorců ve staré a moderní angličtině. Pro analýzu byly vybrány dva texty - Beowulf (stará angličtina) a román Third Girl od A. Christie (moderní angličtina). Práce je tradičně rozdělena na část teoretickou a analytickou, po níž následuje závěr, české resumé, bibliografie a přílohy.

Teoretická část práce začíná vymezením tří typů klasifikace jazyků a pak pokračuje charakteristikou historického vývoje angličtiny, přičemž se autorka zaměřuje především na starou a moderní angličtinu, neboť tyto dvě etapy vývoje jsou předmětem analýzy v praktické části práce. Na str. 11 je uvedeno, že se kapitola dvě bude zaměřovat na informace o jazyce jako takovém, aby čtenář pochopil, jaké má angličtina místo v indoevropské jazykové rodině. Žádné takové informace se tam ovšem neobjevují. Další nesrovnalost se vyskytuje na straně 12, kde autorka uvádí jako příklad polysyntetických jazyků francouzštinu a němčinu. Mohla by u ústní obhajoby vysvětlit tento druh jazyků a dát nějaké příklady? Dva výše jmenované jazyky do této skupiny nepatří.

Pokud jde o jazykovou typologii, přestože jazyky můžeme na základě určitých převládajících rysů zařadit do té či oné skupiny, žádný jazyk neexistuje v úplně čisté formě. Co je hlavní příčinou této skutečnosti?

Na straně 16 autorka dělí do skupin dialekty staré angličtiny. Chybně se jí do klasifikace připletlo "Angles", což není označení dialektu, ale skupiny germánských kmenů.

Další věcná připomínka se týká tvrzení na straně 18, kde je uvedeno, že pokud kmen substantiva končil na samohlásku, jednalo se o tzv. "strong nouns" (silná, nepravidelná substantiva), a že substantiva, jejichž kmeny končily souhláskou, se nazývají "weak" (slabá, pravidelná substantiva). Je to ale přesně naopak, výjimku tvoří pouze kmeny končící "-u", které patří k silným substantivům (strong nouns).

Na straně 19, sekce týkající se předložek - tento slovní druh sice "přežil až do současné angličtiny", jak tvrdí autorka, ale došlo k posunu významu původních předložek a většina z nich má v současné angličtině významů více v závislosti na kontextu. Protože je moderní angličtina víceméně analytický jazyk, používají se mnohem častěji.

Jak rozumět nejasnému tvrzení na str. 20, sekce 5.5: "In layman's terms we can say that a sentence is the written and spoken expression of a thought"?

Na str. 20 je uvedena Lassova klasifikace slovosledných vzorců v Old English. První typ je OSV, ale autorka uvádí jako příklad vzorec OSVX, špatný příklad je též uveden na str. 21 u slovosledného typu SXV.

Str. 28 - The King James Bible se vyznačovala spíše konzervativním, formálním jazykem, na rozdíl od další autority období Early Modern English, což byl jazyk Shakespearův. Idiomy se tedy objevovaly spíše v Shakespearových hrách než ve výše zmíněné Bibli.

Praktická část se věnuje analýze slovosledných vzorců, nejprve v současné angličtině v románu A. Christie "Third Girl", poté ve staré angličtině v díle Beowulf. Pro určování vzorců v současné angličtině byla vhodně použita Quirkova klasifikace (1985), pro slovosledné vzorce ve staré angličtině autorka užila klasifikaci Beachové (2001). Ovšem i v této části se objevují nesrovnalosti. Např. na str. 45 se objevuje tvzení, že všechna frázová slovesa vyžadují použití předmětu, což obecně neplatí, navíc sloveso "look at" (příklad 31) není frázové, ale předložkové. Jaký je rozdíl mezi přímým a nepřímým předmětem?

U některých typů slovosledných vzorců chybí příklady z korpusu, přestože autorka jejich výskyt uvádí. Některé typy vět jsou špatně určeny, např. str. 47, př. 169 - není imperativ. V příkladu 110 (str. 49) - yourself není podmět, ale předmět. Na str. 51, sekce 9.1.5 je chyba v komentáři - není neuveden seznam vět, v nichž se nevyskytuje sloveso, ale příklady vět nedokončených (aposiopese).

Analýza slovosledných vzorců ve staré angličtině působí ve srovnání s moderní angličtinou nehotově. Chybí komentáře jednotlivých typů slovosledných vzorců, u některých typů nejsou uvedeny žádné příklady z korpusu. Přehlednější by bylo, kdyby autorka jednotlivé typy řadila např. podle četnosti výskytu. Zvolila kritérium řazení nejprve podle struktury SV a její modifikace a pak strukturu VS + modifikace, ale mezi SV strukturou se vyskytuje i typ VS.

Závěr práce je příliš stručný. Také je třeba určité objektivnosti ve vztahu k interpretaci výsledků výzkumu. Nelze dělat tak všeobecné závěry (např. str. 61, 62 - nelze obecně tvrdit, že angličtina má "a stable sentence structure that follows the subject-verb pattern"), muselo by se porovnat více textů z obou zkoumaných období vývoje angličtiny a mít více vzorků.

Autorka pracuje s relevantní teoretickou literaturou, ovšem na některých místech práce není jasně odlišeno, co jsou tvrzení autorky a co převzala z odborné literatury. Některé zdroje, které jsou uvedeny v bibliografii, nejsou uvedeny v textu práce.

Pokud jde o jazykovou úroveň, i přes údajnou kontrolu roditelým mluvčím je práce spíše průměrná až podprůměrná. Vyskytují se základní gramatické chyby hlavně v použití členů a předložek, dále syntaktické a stylistické chyby a chyby v interpunkci. Namátkou např. str. 9 - during my teaching practise (místo practice), str. 9 - I have met with many problems (spíše I have encountered nebo faced, atd.), str. 10 - in the end (místo at the end), str. 10 - the last chapter then sum up all findings (sums up), str. 34 - in the beginning of the sentence (at the beginning), atd. Další mohou uvést u obhajoby práce. Bohužel tyto prohřešky snižují celkovou úroveň práce.

Práce ~~splňuje~~/nesplňuje* základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji ~~doporučuji~~/nedoporučuji* k ústní obhajobě.

Navrhovaná známka: ~~výborně~~ – velmi dobře – **dobře** - nedostatečně*

Otázky k obhajobě:

- Viz výše ve Vyjádření vedoucí diplomové práce.

Podpis vedoucího diplomové práce/oponenta diplomové práce*:

.....

Datum: 26. 5. 2014

*nehodící se škrtněte